ABDULLAH BİN HANZALA (radıyallahü anh)

Eshâb-ı kiramın fazîletlilerinden, meşhûrlarından. Babası da, Eshâbdan olup, Gasil-ül-melâike (öldüğünde melekler yıkamıştır) lakabıyla tanınmıştır. Annesi Cemile binti Abdullah'tır. Hanzala (radıyallahü anh) Uhud vak'ası gecesi evlenmiş, ertesi gün Uhud'da şehîd olmuştur. Abdullah, Peygamber efendimizin (aleyhisselâm) vefâtında yedi yaşında bulunup, rüyet (görme) ve sohbete nail olmuştur. Bir kaç hadîs-i şerîf bildirmiştir. 63 (m. 682) senesinde Yezîd bin Muâviye'nin askeriyle, Abdullah bin Zübeyr'e bîat eden ehl-i Medine arasında meydana gelen Hara muharebesinde Zilhiccenin bitmesine üç gün kala Perşembe günü şehîd olmuştur. Önce sekiz oğlunu birer birer muharebeye çıkarıp, hepsi şehîd olduktan sonra, kılıcının kınını kırarak Yezîd'in askerlerinin içine dalmış, şehîd oluncaya kadar mücâdele etmiştir!

Abdullah bin Hanzala Peygamberimiz (aleyhisselâm)'den, Hazreti Ömer, Abdullah bin Selâm ve Ka'b-ül-Ahbâr'dan hadîs-i şerîf rivâyet etmiştir. Kays bin Sa'd İbni İbâde Esma binti Zeyd bin El-Hattâb, İbn-i Ebî Müleyke, Abbâs bin Sehl ve bir çok âlim de Abdullah bin Hanzala (radıyallahü anh)'dan hadîs-i şerîf rivâyet etmişlerdir.

Abdullah bin Ebî Süfyân dedi ki: Ben babamı şöyle derken işittim: Abdullah bin Hanzala'yı şehîd edildikten sonra rüyada çok güzel bir şekilde gördüm. Hanzala'ya sordum: "Ey Ebû Abdurrahmân sen öldürülmedin mi?" "Evet, fakat öldürülünce Rabbim beni karşıladı ve Cennetine koydu. Ben burada serbest serbest dolaşıyor ve Cennet ni'metlerinden istediğimi yiyorum." diye cevap verdi. Ben tekrar "Ya senin eshâbın arkadaşların? Onlara ne oldu?" diye sordum. Abdullah bin Hanzala, "Onlar benim sancağım etrâfındadırlar. Ki sen bunu görüyorsun." dedi. Ebû Süfyân" "Uykumdan uyandım. Gördüğüm rüyanın Hazreti Abdullah bin Hanzala için hayırlı olduğunu anladım" dedi.

İkrime bin Ammâr, Damdan bin Cevs, Abdullah bin Hanzala'dan rivâyetle diyor ki: Hazreti Ömer bize akşam namazı kıldırdı. Birinci rekâtte hiç bir şey okumadı, ikinci ve üçüncü rekâtte bir fâtiha ve bir sûre okudu. Namazı tamamladı. Sonra peşpeşe iki (secde-i sehv) yaptı ve selâm

verdi. (Böylece secde-i sehv farzın tehir edilmesinde de yapıldığı açıkça anlaşılmış oldu.)

Süfyân bin Selîm'in rivâyetine göre İblîs Abdullah bin Hanzala'ya göründü ve "Dinle sana birşey öğreteyim" dedi. İbni Hanzala, "Senden birşey öğrenmeye ihtiyâcım yoktur." diye cevap verdi. Şeytan, "Dinle de istersen alırsın istersen almazsın" dedi ve "Ey Hanzala'nın oğlu Allah'tan başkasından birşey isteme, her istediğini Allahü teâlâdan iste. Kızdığında nasıl bir hâl aldığına bir bak. Sen kızdığın zaman ben sana hakim olurum." dedi.

Ahmed İbni Hanbel (radıyallahü anh) Müsnedinde Abdullah bin Hanzala'dan şu hadîs-i şerîfi rivâyet etmiştir.

Resûlullah (aleyhisselâm) buyurdu ki: "Bile bile bir dirhem gümüş kıymetinde faiz yemek, otuz zinâdan daha çok günahtır."

Diğer hadîs-i şerîf kitaplarında zikredilenlerinden:

Abdullah bin Hanzala (radıyallahü anh), Sa'd bin Ubâde hazretlerinin oğlunun evine arkadaşlarıyla ziyârete gitmişti. Namaz vakti gelince ev sahibine, imâm olmasını teklif ettiler. O da misâfirlerden birinin imâm olmasını istedi. Hazret-i Abdullah:

Resûlullah (aleyhisselâm): "Bir kimsenin kendi yatağında yatması, hayvanına binmesi ve evinde imamlık etmesi evladır" buyurdu diye rivâyette bulundu.

□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□

1) Müsned-i Ahmed İbni Hanbel cild-4, sh. 285

2) Tabakât-ı İbn-i Sa'd cild-5, sh. 65

3) Târîh-üt-Taberî cild-2, sh. 402

4) İbn-ül-Esir cild-4, sh. 87

5) El-İsâbe cild-2, sh. 299

6) El-A'lâm cild-4, sh. 99

7) Tam İlmihâl Se'âdet-i Ebediyye sh. 710-975